

ПОЛІТИКА ЩОДО БЕЗПЕКИ ТА ЗАХИСТУ ДІТЕЙ ТА ДОРΟΣЛИХ ІЗ ВРАЗЛИВИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ

Благодійної організації «Благодійний Фонд «Здоров'я жінки і планування сім'ї»

1. Вступ

Спираючись та Конституцію України,

керуючись законодавством України щодо дітей та вразливих груп населення, зокрема Кодексом законів України про адміністративні правопорушення, Кримінальним кодексом України, Законом України «Про охорону дитинства», Законом України «Про соціальні послуги», іншими нормативно-правовими актами,

беручи до уваги принципи та політики Міжнародної федерації планування сім'ї (IPPF), членом якої є Фонд,

Благодійний Фонд «Здоров'я жінки і планування сім'ї» наголошує:

1.1. Кожна людина, має право бути захищеною від будь-яких форм заподіяння шкоди, жорстокого поводження, зневаги та експлуатації, незалежно від її віку, статі, сексуальної орієнтації, гендеру, гендерної ідентичності чи способу самовираження, раси, етнічного чи національного походження, релігії чи переконань, статусу партнерства, вагітності чи батьківського статусом, інвалідності, стану здоров'я чи будь-якого іншого особистого статусу.

1.2. Фонд є нетерпимим до будь-яких зловживань або експлуатації, які можуть здійснюватися волонтерами, співробітниками¹, членами керуючих чи наглядових органів Фонду або будь-ким, хто пов'язаний із Фондом.

1.3. Фонд визнає право людини бути вільною від дискримінації та нерівного поводження, яке закріплено у міжнародних документах, таких як ICERD, ICCPR, ICESCR, CEDAW, CAT, CRC, CRPD2 та законодавстві України.

1.4. Прагнення Фонду забезпечити дотримання сексуальних та репродуктивних прав для всіх включає зобов'язання щодо свободи та захисту від заподіяння шкоди. Робота із молоддю та у її інтересах лежить в основі роботи Фонду.

1.5. Фонд вважає, що створення безпечного середовища яке перешкоджає сексуальному насильству / нарузі та сексуальній експлуатації щодо дітей, молоді, дорослих із вразливих груп населення та інших бенефіціарів Фонду вимагає співпраці між усіма волонтерами, співробітниками, членами керівних та наглядових органів Фонду, які мають разом створювати та підтримувати середовище, та сприяє реалізації цієї політики. Відповідальність усіх полягає в тому, щоб висловлювати будь-яке занепокоєння, яке вони мають або про яке їм повідомляють. Керівники Фонду на усіх рівнях несуть особливу відповідальність за підтримку та розробку систем, які підтримують це середовище.

1.6. Фонд зобов'язується вирішувати питання щодо забезпечення захисту та безпеки протягом своєї діяльності шляхом запобігання, звітування та належного реагування.

1.7. Ця політика має на меті визначити керівні принципи та цінності, що застосовуються до всіх елементів Фонду (Загальні Збори Фонду, Правління та Наглядова Рада Фонду, персонал). Ці керівні принципи та цінності реалізуються відповідно до законодавства України, Статуту Фонду та інших регулятивних документів та процедур Фонду.

1. Визначення

1.1. **Дитиною** вважається особа до досягнення нею повноліття (18 років). Особа віком від 14 до 18 років вважається неповнолітньою. Особа віком до 14 років вважається малолітньою³.

¹ Співробітники Фонду – особи, що співпрацюють із Фондом незалежно від їх статусу: штатні співробітники, працівники в статусі підприємців, консультанти, інтерни та ін.

² Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації, Міжнародний пакт про громадянські та політичні права, Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права, Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок, Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, поводжень або покарань, Конвенція про права дитини, Конвенція про права інвалідів.

³ Сімейний Кодекс України, ст.6.

1.2. **Вразливі групи населення** – особи / сім'ї, які мають найвищий ризик потрапляння у складні життєві обставини⁴ через вплив несприятливих зовнішніх та / або внутрішніх чинників⁵.

1.3. У цій політиці безпека та захист стосується зобов'язань Фонду захищати дітей та дорослих із вразливих груп населення від шкоди, яка може виникнути в результаті взаємодії з Фондом.

1.4. Ця політика також застосовується і до бенефіціарів⁶ Фонду. Фонд визнає, що бенефіціари можуть піддаватися зловживанню владою та, як такі, можуть вважатися вразливими щодо їхніх відносин з Фондом. Це визнання не означає, що бенефіціарів завжди слід розглядати як вразливих, і призначене виключно для того, щоб забезпечити всебічне виконання Фондом своїх зобов'язань щодо захисту та безпеки.

1.5. Терміни «жертва» або «потраждала особа», що використовуються у цій Політиці, стосуються осіб, які могли зазнати зловживань чи експлуатації. Використання цих термінів не означає, що будь-кого, кого підозрюють у причетності до цього зловживання чи експлуатації, слід вважати винним. Інші визначення, що стосуються захисту та безпеки, наведені у глосарії нижче.

2. Призначення та сфера застосування

2.1. Метою цієї політики є захист дітей та дорослих із вразливих груп населення від зловживань та експлуатації, які можуть бути спричинені їх контактом з Фондом через:

- поведінку волонтерів, співробітників, членів керуючих та наглядових органів Фонду, представників партнерських організацій, інших партнерів та всіх, хто пов'язаний із Фондом;

- розробку та реалізацію Фондом проектів та заходів.

2.2. Політика містить зобов'язання, прийняті Фондом, і поширюється на всіх волонтерів, співробітників членів керуючих та наглядових органів Фонду, представників партнерських організацій, інших партнерів. Ці зобов'язання базуються на наступному:

- будь-яка діяльність сексуального характеру щодо дітей (осіб віком до 18 років) заборонена незалежно від того, чи така дитина вважається повнолітньою чи такою, що досягла віку згоди згідно законів країни, звідки вона походить. Помилкове переконання щодо віку дитини не є виправданням;

- забороняється обмін грошей, робіт, товарів або послуг на секс, включаючи сексуальні послуги або інші форми принизливої або експлуататорської поведінки. Це включає і обмін допомоги, яка належить бенефіціарам;

- забороняються будь-які сексуальні стосунки між працівниками Фонду чи пов'язаними із ним персоналом⁷ та бенефіціарами чи іншими представниками вразливих груп населення, пов'язані зі зловживанням службовим становищем, званням чи посадою. Такі відносини підривають довіру до Фонду та ставлять під сумнів чесність щодо надання Фондом послуг та гуманітарної допомоги.

2.3. Ця політика **не** охоплює:

- булінг або домагання, включаючи сексуальні домагання на робочому місці, що вирішуються в рамках Політики Фонду щодо поваги на робочому місці та відповідних процедур;

- занепокоєнь щодо безпеки та захисту у ширшому співтоваристві, не викликаних Фондом або будь-ким, хто пов'язаний з Фондом.

2.4. Якщо у співробітника Фонду або пов'язаного з ним персоналу виникає занепокоєння чи підозра щодо сексуального насильства чи експлуатації з боку колег, незалежно від того, чи працюють вони у тій самій організації чи ні, він чи вона повинні повідомити про такі підозри через встановлені механізми, зазначені у Політиці Фонду щодо висловлення занепокоєння.

2.5. Якщо занепокоєння стосується волонтера, віком 18-25 років, який не має інших додаткових характеристик, що відносять цю особу до вразливих груп населення, співробітник Фонду, відповідальний за забезпечення захисту та безпеки, консультуючись з волонтером, приймає рішення, чи

⁴ Складні життєві обставини - обставини, що негативно впливають на життя, стан здоров'я та розвиток особи, функціонування сім'ї, які особа / сім'я не може подолати самостійно.

⁵ Закон України "Про соціальні послуги".

⁶ Бенефіціар - особа, яка отримує послугу від Фонду або бере участь у його діяльності.

⁷ Термін «пов'язаний персонал» включає, наприклад, субпідрядників, консультантів, стажерів або волонтерів, пов'язаних з Фондом або працюючих від його імені.

краще вирішити проблему згідно з цією Політикою чи Політикою щодо поваги на робочому місці та відповідних процедур.

2.6. Фонд буде взаємодіяти з іншими організаціями, які контактують з дітьми та дорослими із вразливих груп населення, лише якщо вони погоджуються зі стандартами та принципами цієї Політики та відповідними процедурами для забезпечення захисту та безпеки. Взаємодія Фонду з організаціями може бути припинена, якщо стане очевидним, що таких стандартів та принципів не дотримуються.

3. Ключові принципи

3.1. **Наснаження** (емпауермент) – рішення жертви або постраждалої особи, приймаються таким чином, щоб вони, де це можливо, базувалися на поінформованій згоді жертви / дорослої постраждалої особи⁸, і будуть поважати думку жертв з числа дітей або дорослих, які не можуть дати інформовану згоду. Фонд намагатиметься забезпечити, щоб усі його комунікації з жертвами / постраждалими особами, відбувалися відповідною мовою та у відповідному форматі.

3.2. **Профілактика** – Фонд визнає ключову роль, яку профілактика відіграє у забезпеченні безпеки та захисту, та забезпечує, щоб вона розвивала та надавала безпечні послуги, які захищають людей від зловживань та експлуатації. Це включає застосування «захисної лінзи» до рекламних повідомлень та заходів зі збору коштів, а також навчання та підтримку у розпізнаванні зловживань.

3.3. **Захист** – жорстока поведінка в будь-якому середовищі є неприйнятною. Фонд та його партнери надаватимуть послуги у спосіб, який не зменшуватиме їхні обов'язки щодо безпеки та захисту. Фонд буде підтримувати роботу чітких каналів, що дозволяють повідомляти інформацію конфіденційно та анонімно (за потреби). Фонд буде належним чином реагувати на занепокоєння щодо захисту та безпеки та надавати підтримку та представництво жертвам / постраждалим особам.

3.4. **Партнерство** – Фонд надає свої послуги безпосередньо та через партнерів, та визнає, що місцеві громади мають відігравати певну роль у запобіганні, виявленні та повідомленні про нехтування та жорстоке поводження. Фонд контролюватиме дотримання партнерами стандартів щодо захисту та безпеки, та, за потреби, втручатиметься, якщо партнери не дотримуються прийнятих стандартів.

3.5. **Пропорційність** – Фонд визнає, що життя може нести певні ризики. Фонд буде підтримувати діяльність своїх партнерів, які визначають ризики та працюють для їх пом'якшення. Фонд буде впевнюватися, що його відповідні реакції пропорційні обставинам будь-якого інциденту та побажанням жертви / постраждалої особи.

3.6. **Підзвітність** – Фонд діятиме добросовісно, дотримуватиметься належного процесу та буде прозорим та підзвітним щодо своєї діяльності з питань захисту та безпеки. Фонд включатиме дані щодо отриманих та відреагованих анонімних занепокоєнь, щоб ці дані були доступними для його членів, бенефіціарів та партнерів. Фонд визнає, що, хоча кожен несе відповідальність за безпеку та захист, Виконавчий директор та члени Правління Фонду несуть відповідальність за забезпечення дотримання культури захисту та безпеки у Фонді.

4. Впровадження

4.1. Відповідальність Правління та Виконавчого директора полягає у забезпеченні наявності та виконанні цієї політики, контролю за її дотриманням та періодичному перегляді.

4.2. Відповідальні особи з числа працівників та Правління Фонду розробляють та оновлюють відповідні політики та процедури щодо висловлення занепокоєння.

4.3. Виконавчий директор Фонду та відповідальні особи у партнерських організаціях Фонду мають:

- бути обізнаними про свої обов'язки щодо забезпечення безпеки та захисту дітей та дорослих із вразливих груп населення;

- бути обізнаними щодо законодавства, яке стосується питань безпеки та захисту дітей та дорослих із вразливих груп населення;

⁸ Фонд розуміє, що права та захист, гарантовані людям до 18 років, як питання міжнародного та національного законодавства, іноді відрізняються від прав дорослих. Ці відмінності стосуються усіх аспектів прав людини, але вимагають особливих підходів щодо сексуальних прав. Фонд виходить з того, що особи, які не досягли 18-річного віку, є носіями прав, і що в різні точки спектру дитинства, юнатства та підліткового віку певні права та захист матимуть більшу або меншу актуальність.

- прийняти, впровадити та забезпечити дотримання політик та процедур щодо захисту та безпеки, заснованих на вищезазначених принципах та пунктах реалізації, які мають відображати вимоги українського законодавства;

- забезпечити дотримання процедур Фонду щодо повідомлення про занепокоєння щодо захисту та безпеки;

- забезпечити належне усунення всіх порушень Політики щодо захисту та безпеки, а також збереження та надійне зберігання інформації із обмеженим доступом.

4.4. Кооперативні домовленості:

4.4.1. Усі контракти та угоди про партнерство Фонду містять стандартне положення, яке вимагає від підрядників, постачальників, консультантів і суб-партнерів дотримуватися політики нульової нетерпимості щодо сексуальної експлуатації та насильства / наруги та вживати відповідних заходів для запобігання та реагування.

4.4.2. Нездатність цими юридичними або фізичними особами вжити запобіжних заходів проти сексуальної експлуатації та насильства / наруги, розслідувати повідомлення про занепокоєння або вжити коригуючих заходів, коли сексуальна експлуатація та насильства / наруга мають місце, є підставою для припинення будь-якої угоди про співпрацю.

5. Профілактика

5.1. Виконавчий директор, члени Правління, відповідальні особи у партнерських організаціях мають:

- забезпечити інформування про та дотримання усіма співробітниками цієї Політики, Кодексу поведінки Фонду та інших політик та процедур Фонду, що стосуються питань захисту та безпеки;

- розробляти та реалізовувати усі проекти та заходи таким чином, щоб діти, дорослі із вразливих груп та бенефіціари були захищені від будь-якого ризику завдання шкоди, яка може виникнути в результаті їх контакту з Фондом. Це в тому числі стосується способу збору інформації про осіб, залучених до проектів Фонду, та її поширення, а також оцінки ризиків;

- впроваджувати жорсткі процедури з питань забезпечення захисту та безпеки під час набору, управління та розміщення співробітників. Це включає в тому числі систематичні перевірки всіх потенційних кандидатів на роботу відповідно до встановлених процедур перевірки, зазначених у Політиці Фонду щодо працевлаштування.

- забезпечувати навчання персоналу (обов'язкове вступне та в рамках підвищення кваліфікації) для всіх співробітників і пов'язаного з ними персоналу щодо цієї Політики та інших пов'язаних політик та процедур Фонду на рівні, пропорційному їх ролі у організації, але, як мінімум, забезпечити, щоб усі волонтери, співробітники, члени керівних та наглядових органів Фонду усвідомлювали, що не можна допускати жорстокого поводження, нехтування, експлуатації, насильства / наруги та що всі занепокоєння будуть зареєстровані та відреаговані, а також знати про те, як і кому можна повідомляти про будь-які подібні проблеми;

- сприяти створенню та підтримці середовища, яке запобігає порушенню безпеки та захисту та сприяє впровадженню цієї Політики;

- повідомляти про будь-які занепокоєння або підозри щодо порушення безпеки та захисту відповідальному співробітнику чи члену Правління Фонду або відповідному співробітнику у IPPF у Global Incident Reporting Unit.

5.2. Виконавчий директор, керівні та наглядові органи Фонду несуть відповідальність за забезпечення того, щоб ця Політика та відповідні процедури були включені до сфери їх відповідальності.

6. Повідомлення

6.1. Виконавчий директор Фонду та відповідальні особи у партнерських організаціях мають:

- забезпечити наявність безпечних та доступних способів для повідомлення про занепокоєння щодо можливого чи явного порушення захисту та безпеки, інформація про які донесена до відома усіх співробітників, волонтерів, бенефіціарів та громад, з якими працює Фонд;

- переконатись, що всі керівники та координатори знають, як заповнити форму повідомлення про інцидент та кому саме це повідомлення має бути передане для реєстрації;

- переконатись, що всі члени керівних та наглядових органів Фонду, волонтери та співробітники знають про додаткові заходи, яких необхідно вжити у випадках, коли йдеться про дитину або дорослого із вразливих груп;

- забезпечити захист будь-якого волонтера, члена керівних та наглядових органів Фонду, співробітника, який повідомляє про занепокоєння чи подає скаргу відповідно до принципів повідомлення про порушення, що містяться у Політиці щодо висловлення занепокоєння.

7. Реагування

7.1. Фонд та партнерські організації мають:

- негайно реагувати на повідомлення про занепокоєння щодо порушення безпеки та захисту відповідно до Політик та процедур Фонду щодо безпеки та захисту дітей та дорослих із вразливих груп населення та законодавства України;

- у випадку, якщо злочинець пов'язаний з іншою юридичною особою, – звернутися до відповідного слідчого органу;

- застосовувати відповідні дисциплінарні заходи до співробітників, які порушили цю Політику або Кодекс поведінки Фонду, аж до звільнення із займаної посади та припинення співпраці із Фондом;

- переконатись, що відповідні дії відбуваються у інтересах постраждалої особи, а її потреби – на першому плані процесу розслідування;

- запропонувати підтримку жертвам, що зазнали шкоди, заподіяної персоналом або будь-ким, хто пов'язаний з Фондом, незалежно від того, чи проводиться офіційне розслідування. Актуальний список місцевих організацій, що пропонують підтримку, повинен бути доступним для жертв / постраждалих (у випадку дітей – для їх батьків чи опікунів), який повинен містити, але не обмежуватись, інформацією про правову, консультативну, медичну та психосоціальну підтримку. Рішення щодо підтримки має прийматися жертвою / постраждалою особою.

- забезпечити дотримання належної конфіденційності на всіх етапах процесу при розгляді занепокоєнь щодо захисту та безпеки. Інформація, що стосується інциденту та подальшого його розгляду, повинна передаватися лише за необхідності та повинна бути постійно захищеною відповідно до Політики Фонду щодо конфіденційності та поширення інформацією. Конфіденційність має діяти в інтересах постраждалої особи, а не підозрюваного порушника, і ніколи не повинна використовуватися як привід для того, щоб не відреагувати на занепокоєння;

- якщо після належного розслідування є докази, що підтверджують занепокоєння, – передати інформацію до національних органів (національної поліції) для кримінального переслідування;

- забезпечити подання оновленої інформації щодо захисту та безпеки до Правління Фонду на щоквартальній основі;

- забезпечити регулярний розгляд та вивчення інцидентів із порушення Політики щодо захисту та безпеки.

7.2. Крім того, партнерські організації, що надають послуги з питань сексуального та репродуктивного здоров'я дітям, молоді та дорослим із вразливих груп, повинні мати політику, яка гарантує, що пункти надання послуг є безпечним середовищем, яке, як мінімум, має інструкції для (медичних) працівників щодо їх юридичних, професійних та етичних зобов'язань повідомляти про підозру у зловживаннях або експлуатації вразливого клієнта, поважати їх право на приватне життя, та отримувати їх усвідомлену згоду, де це доречно.

Ця політика переглядається періодично, але не рідше ніж раз на два роки.

Пов'язані політики:

- Кодекс поведінки
 - Політика щодо висловлення занепокоєння
 - Політики щодо поваги на робочому місці
 - Політика конфіденційності та поширення інформацією
-

ГЛОСАРІЙ

Дитиною вважається особа до досягнення нею повноліття (18 років)⁹.

Вразливі групи населення – особи / сім'ї, які мають найвищий ризик потрапляння у складні життєві обставини¹⁰ через вплив несприятливих зовнішніх та / або внутрішніх чинників¹¹. Сюди відносяться вразливі дорослі (дорослі, що перебувають у групі ризику), які можуть бути не в змозі доглядати чи захищати себе від шкоди чи експлуатації через такі фактори, як, наприклад, гендер, проблеми психічного здоров'я, розумові або фізичні вади, вік чи сексуальна орієнтація.

Цей термін може також використовуватися для позначення когось, чия вразливість є наслідком їх ситуації, а не будь-якого властивого фактору. Сюди може відноситись особа, вразливість якої є наслідком стихійного лиха або конфлікту. Він також використовується для цілей політик та процедур Фонду для посилення на бенефіціарів¹² Фонду. Фонд визнає, що бенефіціари можуть піддаватися зловживанню владою та, як такі, можуть вважатися вразливими щодо їхніх відносин з Фондом. Це визнання не означає, що бенефіціарів завжди слід розглядати як вразливих, і призначене виключно для того, щоб забезпечити всебічне виконання Фондом своїх зобов'язань щодо захисту та безпеки.

Захист та безпека

Для Фонду *захист та безпека* в цілому означає захист здоров'я людей, їх добробуту та прав людини та надання їм можливості жити вільно від шкоди, зловживань та нехтування (зневаги). Це означає вжиття всіх розумних заходів для запобігання нанесення шкоди, зокрема сексуальної експлуатації, домагань та сексуального насильства; захист людей, які контактують із Фондом, особливо вразливих дорослих та дітей, від цієї шкоди; та адекватне реагування, коли шкода дійсно настає.

Це визначення спирається на значення та принципи Фонду та формує культуру Фонду. Фонд приділяє особливу увагу запобіганню та реагуванню на шкоду від будь-якого потенційного, фактичного або спроби зловживання владою, довірою чи вразливістю, особливо у сексуальних цілях.

Захист та безпека дітей та дорослих із вразливих груп населення

Для Фонду, захист та безпека дітей та вразливих дорослих конкретно стосується запобігання усім формам жорстокого поводження та експлуатації дітей та вразливих дорослих. Захист та безпека бенефіціарів та постраждалих осіб – у центрі діяльності Фонду.

Зобов'язання щодо захисту та безпеки застосовуються послідовно і без винятку до програм Фонду, партнерів та персоналу. Вони вимагають попереджувального виявлення, запобігання та захисту від усіх ризиків заподіяння шкоди, експлуатації та зловживань, а також створення та підтримання розвинених, відповідальних та прозорих систем реагування, звітності та вивчення ризиків, що втілюються в життя. Ці системи повинні бути орієнтованими на постраждалих, а також забезпечувати належний захист обвинувачуваним до будь-якого встановлення вини.

Зловживання

Зловживання владою або службовим становищем – умисне, з метою одержання будь-якої неправомірної вигоди для самої себе чи іншої фізичної або юридичної особи використання службовою особою влади чи службового становища всупереч інтересам служби, якщо воно завдало істотної шкоди охоронюваним законом правам, свободам та інтересам окремих громадян або державним чи громадським інтересам, або інтересам юридичних осіб¹³.

Конфіденційність

Конфіденційна інформація має бути захищена від несанкціонованого розголошення.

⁹ Сімейний Кодекс України, ст.6.

¹⁰ Складні життєві обставини - обставини, що негативно впливають на життя, стан здоров'я та розвиток особи, функціонування сім'ї, які особа / сім'я не може подолати самостійно.

¹¹ Закон України "Про соціальні послуги".

¹² Бенефіціар - особа, яка отримує послугу від Фонду або бере участь у його діяльності.

¹³ Стаття 364 Кримінального кодексу України

Конфіденційна інформація – це інформація, яка не є загальновідомою та має певну цінність для конфіденційності. Це включає в себе особисту інформацію, а також конфіденційні документи. Конфіденційна інформація повинна передаватися лише за потреби володіти такою інформацією, тобто вона надається лише там, де є обґрунтування, що особа повинна її знати для виконання своєї ролі.

Молодь

Згідно законодавства України, молодь – особи віком до 35 років¹⁴.

Для цілей власної програмної роботи та збору даних Фонд, відповідно до ООН, визначає молодь як людей у віці від 10 до 24 років.

Нехтування

Визначення включає умисне або необережне незадоволення потреб людини, що призводить до фактичної або потенційної шкоди її здоров'ю, розвитку чи гідності в контексті відносин відповідальності, довіри чи влади.

Психологічне насильство

Це форма насильства, що включає словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження, переслідування, залякування, інші дії, спрямовані на обмеження волевиявлення особи, контроль у репродуктивній сфері, якщо такі дії або бездіяльність викликали у постраждалої особи побоювання за свою безпеку чи безпеку третіх осіб, спричинили емоційну невпевненість, нездатність захистити себе або завдали шкоди психічному здоров'ю особи¹⁵.

Постраждала особа

Особа, яка зазнала жорстокого поводження чи експлуатації. Термін «постраждала» часто вживають замість «жертва», однак це вибір особи, яким чином вона хоче ідентифікувати себе.

Сексуальна експлуатація

Сексуальна експлуатація – це будь-яке фактичне зловживання чи спроба зловживання вразливим становищем, диференціальною владою чи довірою у сексуальних цілях, включаючи, окрім іншого, отримання грошової, соціальної чи політичної вигоди від сексуальної експлуатації іншої людини.

В межах даної політики до сексуальної експлуатації відноситься використання дитини або дорослої людини в порнобізнесі, примусову працю або примусове надання послуг, рабство або звичаї, подібні до рабства, підневільний стан, залучення в боргову кабалу, вилучення органів, проведення дослідів над людиною без її згоди, усиновлення (удочеріння) з метою наживи, примусову вагітність або примусове переривання вагітності, примусове одруження, примусове втягнення у зайняття жебрацтвом, втягнення у злочинну діяльність, використання у збройних конфліктах тощо¹⁶.

Сексуальні домагання

Сексуальні домагання – дії сексуального характеру, виражені словесно (погрози, залякування, непристойні зауваження) або фізично (доторкання, поплескування), що принижують чи ображають осіб, які перебувають у відносинах трудового, службового, матеріального чи іншого підпорядкування¹⁷.

Сексуальне насильство – форма насильства, що включає:

- 1) будь-які дії сексуального характеру, вчинені стосовно повнолітньої особи без її згоди;
- 2) будь-які дії сексуального характеру, вчинені стосовно дитини незалежно від її згоди, або в присутності дитини;
- 3) примушування до акту сексуального характеру з третьою особою;
- 4) а також інші правопорушення проти статевої свободи чи статевої недоторканості особи, у тому числі вчинені стосовно дитини або в її присутності¹⁸.

¹⁴ У Законі України «Про охорону дитинства» вказано, що «молодь, молоді громадяни – це громадяни віком від 14 до 35 років». Проте Фонд у своїй діяльності не обмежується співпрацею лише із громадянами України. Окрім того, у випадку недосягнення особою віку 14 років, якщо вона має бажання співпрацювати в якості волонтера чи активіста Фонду, вік не є критерієм для відмови у співпраці, проте може обмежувати Фонд у наданні волонтерів тих чи інших завдань чи повноважень

¹⁵ Стаття 1 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

¹⁶ Примітка 1 статті 149 Кримінального Кодексу України

¹⁷ Стаття 1 Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків».

¹⁸ Стаття 1 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству».

Шкода

Шкода – це психологічне, фізичне та будь-яке інше порушення прав особи.

ДОДАТОК 1

**до Політики щодо безпеки та захисту дітей та дорослих із вразливих груп населення
Благодійної організації «Благодійний Фонд «Здоров'я жінки і планування сім'ї»**

Контрольний список заходів для безпечного найму персоналу (рекрутингу)

Фонд прагне дотримуватися найкращої практики безпечного найму персоналу як частини свого зобов'язання виконувати обов'язки щодо забезпечення захисту та безпеки. Партнерським організаціям Фонду також потрібно дотримуватися цього контрольного списку як мінімум.

Оголошення про вакансії

Як мінімум, слід включати твердження: "Фонд прагне захищати та сприяти добробуту дітей, молоді та вразливих дорослих і очікує, що всі працівники, волонтери, підрядники та партнери поділяють це зобов'язання" .

Опис роботи

Як мінімум, має містити:

- Твердження: як зазначено вище
- Роль: дотримуватися вимог щодо звітності та моніторингу цієї ролі щодо захисту та безпеки в контексті.
- Специфікація особи: демонструє розуміння та прихильність до захисту та безпеки у місцевому та міжнародному контексті.
- Специфікація особи: демонструє готовність підписати та дотримуватися Кодексу поведінки Фонду та Політики щодо захисту та безпеки.

Саморозкриття

Кандидати (претенденти) повинні підписати бланк саморозголошення, де вказано, що Фонд у довідках (рекомендаційних листах) надаватиме інформацію про будь-які проступки / порушення цієї особи.

Прогалини в історії зайнятості

Пробіли в історії зайнятості завжди слід досліджувати разом із кандидатом або з особою, що надала рекомендацію, і, якщо потрібно, слід подати запит на підтвердження доказів.

Перевірка судимості

Фонд визнає свою відповідальність не дозволяти свідомо забороненій особі працювати з уразливими групами (включаючи дітей). Фонд здійснюватиме відповідні перевірки (біографічних даних кандидатів (наприклад, поліцейські досьє, пошук в Google) та буде інформувати відповідні місцеві органи, якщо особу усувають з посади через те, що вона завдала шкоди або тому, що вона створює ризик заподіяння шкоди вразливим групам (включаючи дітей).

Гендерна збалансованість

Фонд намагається забезпечити гендерну збалансованість відбіркових комісій при прийомі на роботу і проводить гендерно-нейтральні співбесіди.

Перевірка цінностей та ставлень

Під час співбесід кандидатів запитують про етику і етичні проблеми / дилеми (наприклад, «Що Ви думаєте про організацію, яка керується етичними принципами?»; «Чи були на попередніх місцях роботи випадки, коли Ви стикалися з етичними дилемами? Розкажіть про них детальніше».)

Перевірка кваліфікації, досвіду та відповідності посаді

- Потрібно мінімум 2 письмові довідки, які чітко висвітлюють питання щодо придатності для роботи з дітьми або вразливими дорослими.

- Фонд зобов'язується зв'язуватися з надавачами довідок та рекомендаційних листів із попередніх місць роботи кандидата, щоб перевірити кандидата на вчинення правопорушень в минулому, керуючись при цьому національним законодавством про працю, правом на недоторканність приватної життя і захист даних.

- Інтенсивні інтерв'ю, які також охоплюють питання захисту та безпеки, рівності та недискримінації.

Умови контракту

Трудові договори, в тому числі в разі субпідряду, повинні містити посилання на Кодекс поведінки Фонду, Політику щодо забезпечення безпеки та захисту, Політику щодо рівності та недискримінації, інші політики, що регулюють в тому числі питання запобігання сексуальній експлуатації та наруги.

Контракт із фізичною особою повинен містити таке: "Підписуючи нижче, я, _____, визнаю та погоджуюсь з тим, що я ознайомився та приймаю умови цього Договору та що я прочитав, зрозумів і погоджуюсь дотримуватися Кодексу поведінки Фонду та інших політик Фонду".

Обов'язковий вступний інструктаж та щорічне навчання з питань захисту та безпеки

Навчання з питань захисту та безпеки, включаючи питання протидії сексуальній експлуатації та нарузі, є обов'язковим для всіх у рамках програми офіційного введення на посаду із регулярними (щорічними) тренінгами для оновлення знань.

Надання Фондом довідок

Фонд у письмових довідках надаватиме інформацію про те, коли хтось був звільнений за серйозні проступки або пішов з посади до завершення процесу розслідування. Довідки мають надаватися лише відділом кадрів, про що у довідці має бути зазначено, щоб було зрозуміло, що інформація є перевіреною.

Документи про людські кадри із інформацією про занепокоєння та розслідування щодо порушення захисту та безпеки

Ці документи слід зберігати протягом стандартного періоду, прийнятого відповідно до вимог щодо захисту даних, щоб гарантувати, що якщо особа вимагатиме посилання на більш пізній термін, Фонд все ще матиме інформацію, щоб гарантувати, що будь-яка відповідь на цей запит відповідає цій політиці.

Затверджено Загальними Зборами у грудні 2020р.

Оновлено у грудні 2021 року.

Затверджено Загальними Зборами у грудні 2021 року.